

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TRẦN THỊ NGÂN

TẠO VIỆC LÀM
CHO THANH NIÊN NÔNG THÔN
TẠI HUYỆN ĐOAN HÙNG, TỈNH PHÚ THỌ

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2017

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TRẦN THỊ NGÂN

TẠO VIỆC LÀM
CHO THANH NIÊN NÔNG THÔN
TẠI HUYỆN ĐOAN HÙNG, TỈNH PHÚ THỌ

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ
THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. Phí Văn Kỳ

THÁI NGUYÊN - 2017

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này do chính tôi thực hiện, dưới sự hướng dẫn khoa học của **TS. Phí Văn Kỳ**. Số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này hoàn toàn trung thực và chưa sử dụng để bảo vệ một công trình khoa học nào. Các thông tin, tài liệu trích dẫn trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc, nếu có gì sai tôi hoàn toàn chịu trách nhiệm.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2017

Tác giả luận văn

Trần Thị Ngân

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành đề tài nghiên cứu khoa học: ***“Tạo việc làm cho thanh niên nông thôn tại huyện Đoan Hùng, tỉnh Phú Thọ”*** tôi đã nhận được sự quan tâm và giúp đỡ của nhiều cá nhân và tập thể. Tôi xin bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc nhất đến:

Tập thể các thầy, cô giáo Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh, Đại học Thái Nguyên đã tận tình chỉ bảo, truyền đạt cho tôi những kiến thức quý báu trong suốt quá trình học tập tại trường.

Trong quá trình thực hiện đề tài, tôi còn nhận được sự giúp đỡ và cộng tác của các ban chức năng Đại học Thái nguyên. Tôi xin chân thành cảm ơn lãnh đạo Ban KHTC, Ban TCCB, các cán bộ phòng KHTC của các cơ sở giáo dục đại học thành viên thuộc ĐHTN.

Đặc biệt tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc và chân thành nhất của mình tới Thầy giáo **TS. Phí Văn Kỹ** đã trực tiếp hướng dẫn, chỉ bảo tôi trong suốt quá trình thực hiện đề tài nghiên cứu khoa học của mình.

Cuối cùng tôi xin cảm ơn gia đình, bạn bè và các đồng nghiệp đã ủng hộ động viên tôi để hoàn thành đề tài khoa học này.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2017

Tác giả luận văn

Trần Thị Ngân

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG, HÌNH	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Đóng góp mới của luận văn	3
5. Kết cấu của luận văn	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ TẠO VIỆC LÀM CHO THANH NIÊN NÔNG THÔN	5
1.1. Cơ sở lý luận về tạo việc làm.....	5
1.1.1. Một số khái niệm liên quan.....	5
1.1.2. Đặc điểm của nông thôn, thanh niên nông thôn, tạo việc làm cho thanh niên nông thôn và cung cầu lao động tác động tới giải quyết việc làm	7
1.1.3. Sự cần thiết tạo việc làm cho thanh niên nông thôn	11
1.1.4. Nội dung của tạo việc làm cho thanh niên nông thôn.....	12
1.1.5. Những yếu tố ảnh hưởng đến công tác tạo việc làm cho thanh niên nông thôn.....	18
1.2. Kinh nghiệm tạo việc làm cho thanh niên nông thôn ở một số địa phương và bài học vận dụng cho huyện Đoan Hùng.....	22
1.2.1. Kinh nghiệm tạo việc làm cho thanh niên nông thôn huyện Văn Yên, tỉnh Yên Bái.....	22
1.2.2. Kinh nghiệm tạo việc làm cho thanh niên nông thôn huyện Hàm Yên, tỉnh Tuyên Quang.....	23
1.2.3. Bài học kinh nghiệm cho huyện Đoan Hùng, tỉnh Phú Thọ	24

Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	25
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	25
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	25
2.2.1. Phương pháp thu thập số liệu, tài liệu.....	25
2.2.2. Phương pháp xử lý số liệu.....	25
2.2.3. Phương pháp phân tích.....	25
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	26
Chương 3. THỰC TRẠNG CÔNG TÁC TẠO VIỆC LÀM CHO THANH NIÊN NÔNG THÔN TẠI HUYỆN ĐOAN HÙNG, TỈNH PHÚ THỌ	28
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu huyện Đoan Hùng, tỉnh Phú Thọ	28
3.1.1. Đặc điểm điều kiện tự nhiên	28
3.1.2. Đặc điểm phát triển kinh tế - xã hội.....	32
3.2. Thực trạng về việc làm của thanh niên nông thôn huyện Đoan Hùng, tỉnh Phú Thọ.....	37
3.2.1. Thực trạng về thanh niên nông thôn	37
3.2.2. Thực trạng việc làm của thanh niên nông thôn tại huyện Đoan Hùng, tỉnh Phú Thọ.....	42
3.3. Thực trạng công tác tạo việc làm cho thanh niên nông thôn huyện Đoan Hùng, tỉnh Phú Thọ	48
3.3.1. Việc thực hiện các chủ trương, chính sách tạo việc làm cho thanh niên nông thôn.....	48
3.3.2. Thực trạng mạng lưới tạo việc làm cho thanh niên nông thôn	51
3.3.3. Kết quả tạo việc làm cho thanh niên nông thôn tại huyện Đoan Hùng, tỉnh Phú Thọ giai đoạn 2014 - 2016	52
3.4. Những nhân tố ảnh hưởng đến tạo việc làm cho thanh niên nông thôn tại huyện Đoan Hùng, tỉnh Phú Thọ	63
3.4.1. Chất lượng của lao động thanh niên nông thôn	63
3.4.2. Nguồn vốn cho sản xuất - kinh doanh.....	64
3.4.3. Chính sách hỗ trợ của Nhà nước cho thanh niên nông thôn học nghề.....	65
3.4.4. Công tác đào tạo nghề cho thanh niên nông thôn	67

3.4.5. Tổ chức cơ sở đào tạo, trung tâm dạy nghề cho thanh niên nông thôn	67
3.4.6. Công tác tổ chức hội chợ việc làm	67
3.4.7. Sự hỗ trợ của các cơ quan, tổ chức, hội cho thanh niên nông thôn	68
3.5. Đánh giá kết quả tạo việc làm cho thanh niên nông thôn huyện Đoan Hùng, tỉnh Phú Thọ giai đoạn 2014 - 2016	68
3.5.1. Kết quả đạt được	68
3.5.2. Những tồn tại	69
3.5.3. Nguyên nhân của những tồn tại trong tạo việc làm cho thanh niên nông thôn của huyện Đoan Hùng, tỉnh Phú Thọ	69
Chương 4. GIẢI PHÁP CHỦ YẾU NHẪM GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM CHO THANH NIÊN NÔNG THÔN TẠI HUYỆN ĐOAN HÙNG, TỈNH PHÚ THỌ	72
4.1. Quan điểm và phương hướng tạo việc làm cho thanh niên nông thôn tại huyện Đoan Hùng, tỉnh Phú Thọ	72
4.1.1. Quan điểm chỉ đạo	72
4.1.2. Phương hướng tạo việc làm cho thanh niên nông thôn	73
4.1.3. Mục tiêu tạo việc làm cho thanh niên nông thôn tới năm 2020	74
4.2. Một số giải pháp tạo việc làm cho thanh niên nông thôn tại huyện Đoan Hùng, tỉnh Phú Thọ	75
4.2.1. Đào tạo nghề cho thanh niên nông thôn	75
4.2.2. Phát triển các ngành nghề dịch vụ khác ở nông thôn	75
4.2.3. Đẩy mạnh công tác xuất khẩu lao động	76
4.2.4. Chuyên dịch cơ cấu kinh tế khu vực nông thôn ở huyện	77
4.2.5. Hỗ trợ vốn cho thanh niên nông thôn trong việc đầu tư mở rộng sản xuất giải quyết việc làm	78
4.2.6. Khuyến khích phát triển các doanh nghiệp nhỏ và vừa ở nông thôn	78
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	80
1. Kết luận	80
2. Kiến nghị	82
TÀI LIỆU THAM KHẢO	83
PHỤ LỤC	85

DANH MỤC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT

BQ	Bình quân
DN	Doanh nghiệp
ĐVT	Đơn vị tính
GDNN - GDTX	Giáo dục nghề nghiệp - giáo dục thường xuyên
HCSN	Hành chính sự nghiệp
KHKT	Khoa học kỹ thuật
LĐ TBXH	Lao động thương binh xã hội
LĐTN	Lao động thanh niên
NHCS	Ngân hàng chính sách
NN	Nông nghiệp
PTNT	Phát triển nông thôn
SXKD	Sản xuất kinh doanh
THCN	Trung học chuyên nghiệp
THCS	Trung học cơ sở
THPT	Trung học phổ thông
TNNT	Thanh niên nông thôn
TTCN, DV	Tiểu thủ công nghiệp, dịch vụ
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC BẢNG, HÌNH

Bảng:

Bảng 3.1:	Một số chỉ tiêu phát triển kinh tế - xã hội huyện Đuan Hùng, tỉnh Phú Thọ.....	33
Bảng 3.2:	Kết quả sản xuất ngành nông nghiệp.....	34
Bảng 3.3:	Tỷ lệ thanh niên trong cơ cấu dân số 2014-2016.....	37
Bảng 3.4:	Cơ cấu thanh niên theo giới tính 2014-2016	38
Bảng 3.5:	Dân số thanh niên phân theo độ tuổi	38
Bảng 3.6:	Lao động thanh niên theo trình độ học vấn	40
Bảng 3.7:	Lao động thanh niên theo trình độ chuyên môn	40
Bảng 3.8:	Thực trạng việc làm của thanh niên Đuan Hùng (giai đoạn 2014-2016).....	42
Bảng 3.9:	Thực trạng việc làm của thanh niên nông thôn Đuan Hùng (giai đoạn 2014-2016).....	43
Bảng 3.10:	Thanh niên trong cơ cấu ngành nghề.....	44
Bảng 3.11:	Số lượng lao động trong các trang trại.....	53
Bảng 3.12:	Số lao động thanh niên trong hộ gia đình.....	55
Bảng 3.13:	Số doanh nghiệp, số lao động trên địa bàn huyện	57
Bảng 3.14:	Các doanh nghiệp trong khu công nghiệp của huyện	58
Bảng 3.15:	Các làng nghề và lao động thanh niên làm làng nghề	60
Bảng 3.16:	Số thanh niên xuất khẩu lao động.....	62
Bảng 3.17:	Tổng hợp lao động được tư vấn, dạy nghề, tạo việc làm	62
Bảng 3.18:	Nguồn vốn cho sản xuất	64
Bảng 3.19:	Số lượng nghề được hỗ trợ	66

Hình:

Hình 3.1:	Bản đồ hành chính huyện Đuan Hùng	29
-----------	---	----

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Huyện Đoan Hùng có diện tự nhiên là 302,4 km², dân số 110 542 người, số người trong độ tuổi lao động chiếm phần lớn, nhưng hiện nay còn thiếu việc làm, hoặc có việc làm nhưng chưa sử dụng hết thời gian lao động. Điều đó đã ảnh hưởng không nhỏ đến sự phát triển kinh tế - xã hội và yêu cầu củng cố quốc phòng - an ninh của huyện. Vì vậy, tạo việc làm cho thanh niên nông thôn hiện nay là vấn đề mang tính chiến lược, là đòi hỏi vừa lâu dài, vừa cấp thiết đối với sự phát triển bền vững của huyện.

Khu vực nông thôn Đoan Hùng hiện có khoảng 27.892 thanh niên trong độ tuổi lao động. Nhưng trên thực tế, người lao động chỉ sử dụng khoảng 80% thời gian làm việc; 20% thời gian còn lại (tương đương với 4.514 lao động) nhàn rỗi. Như vậy, tạo việc làm cho thanh niên nông thôn là vấn đề xã hội bức xúc. Vấn đề tạo việc làm nếu không được giải quyết tốt sẽ cản trở đến sự phát triển kinh tế - xã hội của huyện, tác động trực tiếp đến việc giữ gìn an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội. Bởi lẽ hiện nay, thanh niên nông thôn không chỉ chiếm tỷ trọng cao, cơ cấu mất cân đối, mà còn hạn chế về tay nghề. Do kinh tế nông thôn về cơ bản là thuần nông, lao động theo thời vụ, ngành nghề phát triển chậm, nên sau khi thu hoạch mùa màng, nhiều người không có việc làm, phần lớn phải đi tìm việc ở các đô thị và khu vực tập trung công nghiệp (có địa phương chỉ còn 20 - 30%, trong đó chủ yếu là người già và trẻ em). Tình trạng thiếu việc làm trong thanh niên nông thôn là một trong những nguyên nhân nảy sinh các tệ nạn xã hội, gây mất an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội mà các thế lực xấu có thể lợi dụng chống phá. Do số lượng thanh niên ở nông thôn ra các đô thị và khu vực tập trung công nghiệp tìm việc làm tăng lên sẽ dẫn đến tình trạng dân số cơ học tăng nhanh và tăng cao, tạo nên sự quá tải, gây nên những bức xúc về nhà ở, điều kiện sinh hoạt, làm nảy sinh nhiều tiêu cực ở các khu vực này. Tình hình đó không chỉ ảnh hưởng đến việc